

Porabje

TEDNIK SLOVENCEV NA MADŽARSKEM

Monošter, 30. maja 2019 - Leto XXIX, št. 22



stran 2

Če stoj z dobre vaule ne spejva, tistomi je baukše, če tamnja skupino



MLADI IN CIVILNA DRUŽBA
stran 3



ODTEC SE LOPAU VIDI CIRKEV
stran 8



ŠPAJSNO JE BILAU NA VODEJ, GDA SO NAM FLAJSNO IGRALI
stran 10

Če stoj z dobre vaule ne spejva, tistomi je baukše, če tamnja skupino

21. majuša so v Budimpešti prejkдали priznanja *Pro cultura minoritatum Hungariae* (Za kulturo manjšin na Vogrskom), stero dobijo vsakšo leto tisti lidgé, steri dosta delajo za tau, naj bi se ohranila kultura pa kulturna erba njine narodnosti. Med tejmi lidami je bila letos *Vera Gašpar* z Gorenjoga Senika tō, stero vsi tak poznamo kak »živo pesmarico«, če gučimo o spejvanji, o porabski ljudski pa cerkveni pesmaj. Priznanje sta prejkdala podpredsednik vogrške vlade *Zsolt Semjén* pa državni sekretar za narodnostna pa verska pitanja *Miklós Soltész*, Vero sta v Budimpešto sprvajala predsednik DSS *Martin Ropoš* pa predsednica ZSM *Andrea Kovács*, v glavnem varaši so se njim pridružili slovenska zagovornica v parlamentu *Erika Koleč Kiss*, veleposlanik R Slovenije

ka se ešče najdejo lidgé, steri so nej samo za kulturo pa za gezik, liki za vero tō gé. «

lidgé znajo dvoglasno (na mladi pa na stari) spejvati, pravi, ka so tau erbali od svoji prednikov



Vera Gašpar po prevzemu odlikovanja v družbi tistih, steri so go pozdravili; na kejpi podpredsednik vogrške vlade *Zsolt Semjén* (z leve) pa državni sekretar *Miklós Soltész* (s prave)

Vera že več kak 66 lejt spejva pri pevskom zbori, gor je rasla v držini, gde je pesem bila doma, gde je pesem bila vsakdanjšnja. »S *prababico* sva vküper krave pasle, ona je

pa se je tau zborovodkinjam, stere so kesnej Madžarke bile, trno vidlo, ka tau med Vaugri nega, pa v Porabji v drugi vesnicaj trno tō nej. V šauli so prej tō dosta spejvali, samo v Rakosinom režimi so Čabai Bandi bačina tō krajdjali, ka je školnik biu pa kantor tō, pa tau se je oblasti (hatalom) nej vidlo.

Kesnej so dobili dobro glasbeno pedagoginjo Ano Boros Papp, una ji je začnila včiti pa ženske vküpspravila, stere so že pri Bandi bačini spejvale. (Šafarno Ano, Micko Časar pa njeno sestro). Za 1. majuš so najprva gorstaupile pa Vera, kak šaularka, z njimi vred, zvün nje so bile eške tri šaularke, Ana Sukič, Valerija Škaper pa Erži Schreiner. Etak so potistim spejvale kak ženski zbor.

»56. leta smo dobili v Ljubljano pozvanje. Gda smo se že vse pripravili, ka mo šli, en den prva je prišo telegram, ka ne smemo iti, ka je v Jugoslaviji epidemija, slinovke in parkljevke. Pa vejš, ka je bilau ... V Pešti je za dva kedna vövdarila revolucija,« se je smejala Vera pa razmišljala o tom, gda so najprva bili v Sloveniji gorstaupit. Tak se spaumni, ka so bili v Šalovcaj, na Cankovi so pa bili ali 57. ali 58. leta.

Zbor je prišo na šentviško srečanje s pomočjav Julijana

Strajnerja pa Zmage Kumrove, steriva sta tistoga ipa zbirala naute pa šege pa navade po Porabji. Najprva je šla samo delegacija (Bandi bači, Hilda neni pa Vera), pelo nji je nikši človek, Vogrin iz Sombotela. Vera se ešče gnesden trno spaumni na tau, kak se ma je nej vidlo, če so se oni med sebov slovenski pogučavali. »Mi zdaj demo v Jugoslavijo (Slovenijo), če ne smejmo gučati, te mo kazali?« ga je prej pitala Vera. »Vej je pa tau naš materni gezik.«

Tisti prvokrat, gda je bila Vera v Šentvidu, je venak samo 8 zborov bilau, dapa kak nam je pripovedjala, njej so lampe oprejte ostale. »Bandi bači, tau se mi moramo navčiti pa mi moramo es priti,« je pravla Bandi bačini, steri je te že vodo senički zbor.

Letos bau 50 lejt, ka senički pevski zbor Avgust Pavel ojdi

sem, če nas že pet baude, de dobro. Te nas je osem bilau pa smo tak vküpostali, eni so odišli, drugi vcujprišli, zdaj nas je šest. Dapa ge tak pravim, če stoj z dobre vaule ne spejva, tistomi je baukše, če tamnja. «

Vera Gašpar zvün toga, ka spejva pri MePZ Avgust Pavel, vodi seničke ljudske pevce, v zadnji lejtaj eške zbor Društva porabski skovenski penzionistov tō vči. Zvün toga, ka dosta-dosta domanji naut vej, vej pa spopejvati vse pesmi, stere so v cerkenoj pesmarici. Vej nji je pa večkrat spejvala Cirili Kozari, steri je uredi pesmarico Poslušajte vsi ljudje. Tau go eške gnes trno bantiva, ka so v predgovoraj pesmarice njeno pomauč nej omejnili.

Vera vüpa, ka do se slovenske pesmi ohranile, povalila je svoje pesmare, ka prej dobre glasove majo pa radi spejvajo,



MePZ Avgust Pavel v Šentvidu pri Shični v začetki 80-i lejt; na kejpi z leve Andraž Čabai (Bandi bači), steri je duga lejta vodo zbor

Robert Kokalj, predsednica budimpeštanskoga slovenskoga društva *Agi Kállay* pa več članov društva.

Z nagrajenko smo se pogučavali en den po predaji na njenom daumi na Gorenjom Seniki, gde je bilau eške puno rauž pa püšlov, stere je dobila v Pešti. Kak nam je pravla, rada je bila, ka so se na njau tō spaumnili, vej je pa ona tō dosta dobroga storila za svojo narodnost, za Slovence na Vogrskom. »Dobro mi je spadnilo, gda mi je podpredsednik vlade *Zsolt Semjén* gratuliro pa pravo, ka hvala Baugi,

strašno lejpi sopran glas mejla, pa stari oča so tō lejpi moški glas meli. Doma so dostafart spejvali, ka so se včili, tistoga ipa v cerkvi nej bilau kora, so lidgé spejvali. Gda sem že znala štet, so mi dali reči, naj preštem pa te sem že z njimi spejvala. Gda sem pa v šaulo prišla, so me gospaud Kúhar postavili pred harmonij pa so me včili spejvati,« se je spominjala Vera na mlašeča lejta. Kak je pravla, ka njej je trno žau bilau, ka so gospauda Kúhara ranč tistoga časa prejkdjali v edno vogrsko ves. O tom, ka na Gorenjom Seniki



Predlanski kejp zbora iz Šentvida; pauleg Vere dugoletni predsednik Pevskega tabora Jernej Lampret

na Pevski tabor v Šentvid. Vmejs so samo gnauk nej bili, gda je v Sloveniji bojna bila. Vera Gašpar je pri seničkom zbori najduže, dapa duga lejta že sama tō vči mlade, naj se ne pozabijo domanje pesmi. Vodi Ljudske pevce ZSM Gorenji Senik. »Ojdlji smo v Odrance. Tau je tak bilau, ka so župnik od tam čüli, ka sem z mladimi spejvala slovenske cerkvene pesmi, pa so te pravli, ka nas ščejo ta pozvati. Na, te sem iz velkoga zbora pozvala tiste, steri so gvüšni bili pa eške, če stoj pride. Mislila

v cerkvi pa se vüpa najbolje v kantori, steri se je že dosta pesmi navčo, pa če rejsan je Vogrin.

Na pitanje, kak dugo de ešče spejvala, se je zasmejala: »Ge trno rada spejvam vsefele pesmi, da pa najbolje cerkvene.«

Želimo ji, ka bi ji dugo slüžo njeni glas, ka de še leko kakšne mlade navčila slovenske pesmi, ka naj se ne zgibijo, naj se ne pozabijo.

Marijana Sukič

Foto: F. Sütő in arhiv MePZ Avgust Pavel

Srečanje Mreže Alpe Jadran - MAJ

MLADI IN CIVILNA DRUŽBA

Na pobudo zamejskih gospodarskih združenj, ki so uvidevala potrebo po sistematičnem povezovanju in mreženju obetavnih mladih podjetnikov in voditeljev v zamejstvu, je lani zaživila Mreža Alpe Jadran oziroma na kratko MAJ. Ob podpori Urada za Slovence v zamejstvu in po svetu je bilo prvo (od skupno treh) letošnjih srečanj 17. in 18. maja v Porabju. Mladi zamejci so pokukali tudi na avstrijsko Štajersko, med tamkajšnje Slovence.

»Lani, ko je bilo pri nas

Evropa in civilna družba. Pomembno je, da se mladi

druženja pojasnila Andreja Kovač, direktorica Razvojne

na drugem koncu slovenskega narodnega ozemlja,« je še izpostavila Susanne Weitlaner, ki je poleg predavanja udeležencem srečanja pokazala še polurni film, ki ga je avstrijska televizija naredila o štajerskih Slovencih, poleg tega pa so si v Pavlovi hiši v Potrni ogledali še aktualno razstavo z naslovom Meje so

kakšnega od evropskih razpisov. Pomembno je, da so se zavedali, da ne izhajamo vedno od cilja, ampak da imamo problem. In če imamo problem, pa ga želimo rešiti, takrat to ni več problem, ampak izziv. In ko imaš izziv, imaš tudi nek cilj. In tako smo se vsi naučili, da ne govorimo o



Petkovo popoldne so mladi preživeli v Pavlovi hiši v Potrni



Z življenjem Slovencev v Radgonskem kotu jih je seznanila predsednica društva Člen 7 Suzanna Weitlaner

zadnje srečanje, smo govorili o prijavljanju na projekte. Letos, ko je tema civilna družba, želimo to

zamejci spoznavajo, da navezujejo stike, enako pomembno pa se nam zdi, da skupaj načrtujejo dejav-

agencije Slovenska krajina, ki je pripravila tokratno srečanje, na katerem je sodelovalo 20 mladih iz zamejstva. Med njimi je bila tudi Tržačanka Tereza Štavar, ki v rojstnem kraju študira gradbeno inženirstvo. »Dopoldne smo v Monoštru izvedeli veliko zanimivega o Porabju in Porabskih Slovencih, zdaj smo v Potrni še o štajerskih Slovencih. Zanimivo je bilo slišati ta zgodovinski oris, saj v resnici doslej o obeh narodnih skupnostih nisem vedela veliko, ker se o tem v šolah učimo le malo,« je priznala mlada Slovenka iz Italije in dodala: »Čeprav smo vsi zamejci, ima vsak svojo zgodovino, poleg tega med nami obstajajo tudi razlike. To naše druženje je zelo pomembno, saj na ta način mladi spoznavamo drug drugega, poleg tega pa tudi študijsko življenje v raznih državah.«

Tudi Susanne Weitlaner, predsednica Kulturnega društva člen 7 za avstrijsko Štajersko, je bila vesela obiska mladih iz mreže MAJ. »Mreženje, sploh čezmejno, je zelo pomembno. Tudi če ne bodo vsi udeleženci ostali dlje časa v stiku, jih veliko bo. Tudi zato so takšne aktivnosti pomembne. Vsekakor je prav, da mladi spoznajo, kako živijo njihovi vrstniki



Ogled razstave o prvi svetovni vojni v Slovenskem domu v Monoštru

moj zapor. Prvi dan druženja so mladi zaključili na Porabski domačiji v Andovcih, kjer so v tamkajšnji sobi pobega nekateri preizkusili tudi svoje znanje o čarovništvu.

Sobotni dan srečanja je minil v znamenju delavnice z naslovom Od izziva do rešit-

problemih, ampak o izzivih,« je ob koncu srečanja izpostavila Andreja Kovač in napovedala, da bo naslednje letošnje srečanje mladih zamejskih Slovencev konec junija v Gorskem Kotarju na Hrvaškem, meseca oktobra pa nato še na tromeji med



Na dvorišču andovske domačije

samo še nadgraditi, saj sta temi povezani. Mladi bodo tokrat dobili nalogo, da ob pomoči strokovnjakov pripravijo projekt, ki ga bomo potem do meseca septembra tudi prijavili na razpis

nosti in poskušajo priti do evropskih sredstev. Pri tem je prav, da spoznajo primere dobrih praks, recimo na Južnem Tirolskem in drugod, kjer živijo narodne skupnosti,« je prvi dan



Uspešen pobeg iz sobe pobega v Andovcih

ve. Udeleženci so se razdelili v štiri skupine, in vsaka od njih je morala sestaviti svoj projekt. »Zanimivo je bilo poslušati mlade, dijačke in študente, saj so imeli veliko zanimivih idej, ki bi jih lahko prijavili na

Avstrijo in Italijo. (Slika na 1. strani: Delavnica v Slovenskem kulturnem in informacijskem centru v Monoštru.)

Silva Eöry

Fotografije: Silva Eöry in K.Holec

PREKMURJE

Kulturni keden

Od 17. do 26. maja sta Javni sklad Republike Slovenije za kulturne dejavnosti in Zveza kulturnih društev Slovenije že šesto pout pripravila Teden ljubiteljske kulture, steri je letos biu v znamenji plesa. Ambasador letošnjih prireditvev je biu Sobočanec Matjaž Farič, plesalec, koreograf in režiser, steri v rojstnom varaši furt konec avgusta pripravlja Fronto, festival sodobnega plesa. V kedni ljubiteljske kulture, steroga otvoritev je bila v Murski Soboti, so po cejlj Sloveniji pripravili več kak gezero različnih prireditvev. V Gledališki park so si obiskovalci leko poglednoli plesni omnibus z živo muziko. Naslov prireditve - sposaudili so si ga od mladoga prekmurskoga pesnika Denisa Škofiča - je biu Sprehajalec ptic. Na odri so se pouleg plesalcov iz Plesne izbe Maribor in Centra plesa Maribor notpokazali ške goslarge Vasko Atanasovski, Damir Mazrek in Urška Gajšt. Slavnostni guč je meu predsednik slovenskoga rosaga Borut Pahor, steri je biu tudi častni pokrovitelj Tedna ljubiteljske kulture. Pahor je med drugim pravo, ka je Slovencom teštament dostakrat nej biu naklonjen ali tau, ka mamognesden svoj rosag, nam davle priliko in odgovornost, ka poskrbimo za tau, ka tak ostane ške naprej. Pahor je spaumno na Cankara, Vodnika in na prausne lidi, steri so več stau lejt gordržali in ohranjali kulturo, tak ka je tudi zavolo toga narod leko stau in obstau.

V Sloveniji je okauli pet gezero kulturnih društev, v stera se povezuje okauli stau gezero lidi. Vsakšo leto po cejlom rosagi pripravijo okauli 250 gezero različnih kulturnih prireditvev, stere si vsevküper pogledne okauli štiri milijone obiskovalcov.

Silva Eöry

PORABSKE PENZIONISTKE V LJUBLJANI

Za veliko poštenje smo vzeli pri Drúštvu porabski slovenski penzionistov, ka smo mi tú dobili pozvanje na prvo Ustvarjalno stičišče (ali srečanja ustvardjanja) Zveze društev upokojencev Slovenije na Dnevaj medgeneracijskoga sodelovanja na Gospodarskem raztavišču v Ljubljani. Za tau nas je predsednik rokodelskoga tala Branko Suhadolnik že v septembri fejs proso pa letos pá, aj naše porabske penzionistke tú pridejo pa vópostavijo svoja dela, kam pridejo penzionisti iz cejlloga rosaga v Sloveniji, kak k nam lani septembra. Iluško Dončec iz Otkauvec je eške za tau tú ejkstra proso, aj ona tú vodi delo, delavnico, aj navči, kak se redijo lejpe rauže iz kukračnoga lupinja v par vóraj. Hvala baugi, ka so se ženske podale, stere smo zaprosili na tau, Agi Gyeček Hanžek je vópostavila s kukračnoga lupinja cejkare, menše forme za glaže pa pera. Iz vrbovi šib pa krpache, ka leko povejmo, ka v Porabji že malo lidij pleté, tau pa ranč ne vejmo, če zvójn njé kakšna ženska dér pleté. Margita Korpič je tú dostafele ejglane dela pokazala, miklaužove, božične pa vüzem-

ske okraske, rauže pa přece. Iluška Dončec iz svojga repetoara pokazala s kukračnoga lupinja anglečke, rauže, menše okraske, s pamuka zavce pa püšle iz papirnati rauž. Ženske so z veseld-

ženske, stere so se v Ljubljani včile pa taum oženile kak senička Klara Čabai pa otkauvska Mari-ka (Robanina) Horvat. Mele so zavole znancov tú iz Prekmurja kak Marto Sever pa druge pucon-



Iluška Dončec, Margita Korpič pa Agi Hanžek v Ljubljani (z lejeve)

jom pripovedjale, ka so se dobro poznale, čutile, nej njim žau, ka so se vzele za tau paut. Prejk nijj pa prejk prospektov Razvojnje agencije je dosta lüstva leko spoznalo bar drtino našoga Porabja, vřednosti pa znanje porabski lidaj. Z dejzikom so prej nišoga problema nej mele, ka so dočas tolmačili eden drugoma, ka so se nej razmeli. Dobro njim spadnol, ka so ji gora ziskale porabske

ske penzioniste ali iz tisti, steri so bili pri nas v septembri na Srečanju slovenski rokodelcov iz cejl Slovenije v Slovenskom daumi v Monoštri. Dosta vse kaj so nej mogle kaulek gledati, ka so mele svoje mesto pa delo. Kak sam se pogučavala z ženskami, vse so prajle, ka če drugo leto pa bau prilika za tau, do z dobre vaule šle med domanje Slovence, gde so se dobro poznale.

Za tau vse se trno lepau zahvalimo Brankoni Suhadolniki pa njegovim pomočnikom, steri so meli veliko brigo, bilau je vnaugo lüstva. V tri dnevaj je na rokodelski aktivnostih, razstavah pa pri organizaciji vseküp bilau 206 lidij in tau od 71 društev penzionistov pa rokodelski centrov iz cejlloga rosaga Slovenije. Zvójn rokodelski, fotografijski, slikarski ptd. razstav so v okviru medgeneracijskoga sodelovanja mlajši iz več osnovni šaul meli programe, vózraščeni pa okraugle mize. Tau je vseküp lepau, depa če bi naše ženske nej mele tašoga dobroga pa gvüšnoga šofera, steri je zvójn toga odgovornoga dela eške njé sprvajo, njim vse prošnje spuno tú, bi nej bilau tak lepau. Tak, ka se ob tej priliki tú trno lepau zahvalimo Lacini Nemeši, koga smo zaprosili za tau tú, ka je on biu predstavnik nas, Porabski Slovincov kak en fontoški porabski slovenski funkcionar. Na konci se pa zahvalimo Jožini Hirnöki, takratnomi predsedniki Slovenske zveze, ka nam je etak pomogo rejšiti paut, ka nej mala briga pa ceringa.

Klara Fodor, predsednica
Kejp: Laci Nemeš

Hvala vsejm

V imeni predsedstva Drúštva porabski slovenski penzionistov se trno lepau zahvalimo vsejm svojim penzionistom, steri so vzeli našo pozvanje na koncert glasbene etno skupine Gorički klantoš, v nedelo 12. majuša v gledališki dvorani v Monoštri, s tejm so nam vcuj pomogli k rešitvi ceringe tú. Zahvalimo se zvójnašnji lidam tú, tak domanjim kak prekmurskim Slovencom, steri so tú v lejpom številu prišli, posaba tistim, steri so nas z dobre vaule finančno tú pomogli. Velko hvalo pa zahvalo so si zaslužile tiste naše peznionistke, - Marija Lang, Marijana Bajzek, Hugi Megygyes, Klara Korpič iz Slovenske vesi pa Ana Ropoš iz Števanovec - stere so nam za pogostitev skur-

150 lüdi spekle fajnski porabski raji kalač s tikvinimi guškicami

Fodor). Za té lejpi zadvečerek, s sterim je narod béjo fejs-fejs



Vküper na odri vsi nastopajoči

nadenjenoga. Guškice smo pa mi varaške ženske pripauvale (Eržika Sós, Marija Kürnjek, Ani Makoš, Micka Bajzek pa Klara

zadovoljen, mnaugo lüstvo nam prajlo, ka so taši lejpi pa karažen program že dugo nej vidli. No, zatau se pa ob tej priliki tú trno

lepau zahvalimo glasbenoj skupini Gorički klantoš, posaba Borisi Velneri, Sombotelskim spominčicam Sombotelske narodnostne samouprave pa Folklorni skupini Drúštva penzionistov Moravče. Na konci se pa na veliko moramo zahvaliti za finančno pomauč pri našom letošnjom lejpom programu „Srečanje sombotelski Slovincov pa porabski slovenski penzionistov v Monoštri“. Državnemu sekretariatu za verska in narodnostna vprašanja pri Uradu premiera/Miniszterelnökség Egyházi és Nemzetiségi Kapcsolatokért Felelős Államtitkársága, Uradu R Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu, Občini Monošter, steri so nam pa lepau pomogli pri rešitvi ceringe koncerta.

Klara Fodor, predsednica

Avstrijska Koroška v kritičnem zrcalu

»Slišal sem, da je David zaigral skrivnostni akord, ki je razveselil Gospoda« - tako bi se v približnem slovenskem prevodu glasilo besedilo *Leonarda Cohena*, katerega pesem »Hallelujah« smo lahko v angleškem izvirniku slišali od mladega beltinskega kitarista *Urha Zvera* 21. maja, ko so na Generalnem konzulatu RS v Monoštru odprli razstavo akademskega slikarja *Mirka Malleja*.

Tokratni izbor je nekaj posebnega, smo slišali od gostitelja, generalnega konzula *Borisa Jesiha*, saj je mladi umetnik v središče Porabja pripeljal karikature, ki jih je o koroških Slovencih, dejavnih na kulturnem in političnem področju, štiri leta redno objavljali v celovškem slovenskem tedniku »Novice«. Slovenski konzul je izrazil veselje nad tem, da so se na kulturnem dogodku spet zbrali številni gostje z obeh strani meje in celo iz Avstrije. Karikaturist Mirko je sin *Janke Malleja*, dolgoletnega poslovođe Slovenske pros-

ateljeju v hiši Kluba koroških Slovencev.

Mirko Malle je razstavljal tako v Sloveniji kot na domačem Koroškem, na Madžarskem se je tokrat predstavil prvič. Njegove karikature so



Kitarist Urh Zver, generalni konzul Boris Jesih, sodelavka Brigitta Soós in karikaturist Mirko Malle

odraz dnevnapolitičnega dogajanja na Koroškem. Z risbami - ki so nastale v tehniki akvarel ali s svinčnikom - želi o narisani osebi povedati čim več, slike pa vsebujejo tudi veliko metafor in simbolov. »Karikatura je nek čudež, ki ga še vedno ne razumem čisto prav. Rišem, rišem in

rikaturi je treba vse lepo skomponirati v neko zgodbo, neko natančnost. To je velik izziv,« nam je zaupal karikaturist Mirko.

Gostujoči umetnik je na odprtju razstave še dejal, da rad

konkretnega članka, kar bi mi sicer precej olajšalo delo. Vsak drugi teden je izšla kakšna moja karikatura, v vmesnem času pa kakšna risba dunajskega kolega *Davida Kassla*,« se je v preteklost ozrl akademski slikar.

Pomembno je izpostaviti, da karikature niso osrednje ustvarjalno področje Mirka Malleja. V sklopu mednarodnega umetniškega kolektiva A. A. I. se je trudil za vzpostavitev dialoga med poezijo, filozofijo in umetnostjo. Samega sebe označuje tudi kot »barvnega dirigenta«, več njegovih inštalacij združuje likovno umetnost z glasbo. »To je moja strast, moja nekoliko bolj abstraktna umetnost. Ti projekti pa so večinoma brez financ. Ni zaslužka v tem, upam pa, da še bo,« se je trpko nasmehnil Mirko Malle, ki mora kot oče dveletnega sina Rudija prislužiti kakšen evro več kot poprej.



Razstava je privabila obiskovalce iz treh držav

presenečen, saj je bil odziv na moje karikature zelo pozitiven. Nekateri portretiranci celo odkupujejo moje risbe. Tega sem zelo vesel,« smo slišali od Mirka.

V preteklih letih je ustvarjalec v tedniku »Novice« objavil skoraj sto karikatur. »Glavni urednik je povedal, katere so poglobitvene aktualne teme in jaz sem nekaj narisal. Nikoli pa nisem dobil

Karikature bi v kakšnem drugem - koroškem - prostoru zagotovo bolje razumeli, je na koncu umetnostnega dogodka dejal gostitelj Boris Jesih. »Prepričan pa sem, če bi Mirko živel nekaj mesecev v Porabju, bi portretiral naše veljake. Pomislimo torej, kako bi izgledali mi, če bi nas narisal nekdo s Koroške ...«

-dm-

ŽELEZNA ŽUPANIJA

Dosta deža, malo dela

Kak pravijo, majski dež je zlata vrejden, sploj pa tau leto, gda je tak süja bila zemla, ka se je vse prašila, gda so sprtoletj orali pa vlačili. Tau vrejmen, ka smo ga letos maja meli, je pavrom nej bilau najbaukše, sploj pa železnožupanijskim pavrom, zato ka ta županija je bila edna med tistimi, gde je najbola veter fudo. Pa nej samo eden ali dva dni, bilau je tak, ka cejli keden. Pa tau se je večkrat ponavljalo, zavolo tauga so pavri nej mogli škropiti, samo dosta bola kasneje kak bi trbelo. Če bi tau še nej dojšlo, te je še hladno tō gratalo, ka je kukrci nej bilau na hasek, zavolo tauga je več kednauv tazaostala.

Od začetka maja do tejša mau tak osemdeset, devetdeset milimetrov deža je spadnilo v Železni županiji, dapa po pokrajinaš so leka vekše razlike tō. Zato ka dostakrat se je zgodilo tašo tō, ka v ednoj vesi je povauden prišla v drugoj vesi je sonce sijalo. Dapa tau je gvūšno, če povprečno gledamo, ka je letos več deža spadnilo kak lani tašoga reda.

Samo pa še itak bi trbelo deža, če ranč nej zdaj, liki sledkar gvūšno, pravijo strokovnjaki. Zato ka voda v zemlej je še en mejter globoko, če potejm nede več deža, te vleti brž süča nastane.

Zavolo slaboga vremena so pavri fejš dolazaostali z delom, gda je veter fudo, te so nej mogli škropiti, tak je te trava brž zrasla na njivi, dapa okapati so tū nej mogli, zato ka meka bila zemla. Zdaj, gda je pa baukšo vrejmen gratalo, zdaj bi nagnauk vse trbelo taobrediti. Tak ka za pavra biti je tū nej vse med.

Karči Holec



Satiričnemu pogledu umetnika ni ušel niti slavni poet France Prešeren

vetne zveze na avstrijskem Koroškem, ki je bil tudi sam prisoten na monoštrskem odprtju razstave. Sin Mirko je gimnazijo končal v rodnem Celovcu, slikarsko pa se je izobraževal v Mariboru, Ljubljani in kot štipendist na Portugalskem. Po dokončanem študiju se je ustalil v Ljubljani, kjer danes ustvarja v

kar naenkrat nastane karikatura, ki se je veselim. Ni enostavna zvrst, slike so zelo majhne, in lahko najmanjša črtica človeka spremeni. To je zelo natančno delo in terja veliko časa. Je v bistvu nasprotje slikarstva, ki ne vsebuje nujno detajlov, lahko izraža tudi le neko ekspresijo. Pri ka-

OD SLOVENIJE...

Slovesnost v Pekrah

V Pekrah pri Mariboru so ob nekdanjem učnem centru teritorialne obrambe pripravili slovesnost v spomin na čas pred 28. leti, ko je takratna jugoslovanska vojska skušala zajeti prvo skupino slovenskih nabornikov, ki so se v tem centru usposabljali. Obkolitev učnega centra 23. maja leta 1991 je bila prva demonstracija vojaške sile, ki je pomenila vstop v desetdnevno slovensko vojno in desetletje krvavih obračunavanj na jugoslovanskem ozemlju. Nobena osamosvojitev in nobena samostojna država ni plod samo nekaj ljudi, pač pa je plod sodelovanja in odločitve celotnega naroda, je v Pekrah poudaril premier Marjan Šarec in spomnil, »da v Pekrah nismo prvič branili našega ozemlja, saj brez poguma in odločnosti Rudolfa Maistra ne bi imeli državnosti, kot jo živimo danes.«

Ministrica čebelarjem obljubi la podporo

Čebelarji so na Ravnah na Koroškem pripravili slovesnost ob svetovnem dnevu čebel, 20. maju (rojstni dan prvega učitelja sodobnega čebelarstva na svetu – Antona Janše), ki so ga na slovenski predlog lani razglasili Združeni narodi v upanju, da se zaščiti opravevalko, od katere je odvisna tretjina svetovne pridelave hrane. Ministrica za kmetijstvo Aleksandra Pivec, ki se je udeležila drugega praznovanja svetovnega dneva čebel, je čebelarjem obljubila podporo. Letošnja letina medu zaradi hladnega vremena najverjetneje ne bo zadovoljiva. Kmetijsko ministrstvo bo na predlog Čebelarske zveze Slovenije podalo tudi pobudo Evropski komisiji za spremembo direktive EU o medu, in sicer glede označevanja mešanice medu po poreklu. Čebelarji v Sloveniji so lani po podatkih statističnega urada pridelali 1.746 ton medu, kar je 10 odstotkov nad povprečjem zadnjih desetih let.

IZLET NA BREZJE

21. maja so se učenci iz dvojezičnih osnovnih šol v Števanovcih in z Gornjega Senika, ki so vpisani in hodijo k verouku iz višjih razredov, napotili na izlet, na romarsko pot na Brezje. Izlet je organiziral župnik Tibor Tóth. Finančno podporo je dobil od Ministrstva za človeške vire. S skupino je bil tudi župnik Dejan Horvat iz Markovcev in trije učitelji kot spremljevalci. Avtobus je krenil z Gornjega Senika ob sedmih.



Pot je bila dolga, ampak gospod župnik je razlagal, kaj je naš cilj, kam bomo šli in kaj si bomo ogledali. Med potjo je povedal in prosil vse, naj molijo Boga za bolnega Balinta, mladega Števanovčana, ki je star 5 let in je že drugič hudo zbolel. To pot smo priporočili vsi za njegovo ozdravitev.

Okrog pol dvanajstih smo se pripeljali na Brezje do Marijine bazilike. Čudovita je ta cerkev, pred cerkvijo je kip papeža Janeza Pavla II. Zvedeli smo, da je papež leta 1996 obiskal Brezje. To baziliko obišče veliko ljudi, molijo za čudovita ozdravljenja bolnikov. Pred baziliko imajo na prostem tudi svete maše. Lahko smo si ogledali kip svete družine. V baziliki smo molili litanije in prosili posebej Marijino pomoč za Balinta, naj ozdravi in naj pride nazaj k svoji družini in k prijateljem.

Na koncu smo s to molitvijo zaključili svoje prošnje:

»Marija, pomagaj,

Odrešenikova in naša Mati,

Ti znamenje upanja in tolažba

potujočemu Božjemu ljudstvu!

V tebi iščemo moč,

da bi postali neutrudni delavci

za pravičnost, mir in ljubezen v svetu.

Marija, pomagaj,

ostani z nami in prosi za nas! Amen

Potem smo si ogledali cerkev. Zanimivo je bilo, koliko slik, risb je bilo na steni, ki so jih prinesli tisti, ki so molili in verjeli v Marijino pomoč.

Potem smo si ogledali muzej jaslic. Različne, čudovite jaslice smo videli. Po kosilu smo se napotili domov, na Trojanah smo se še malo ustavili in pojedli sladoled.

Najlepša hvala obema župnikoma za ta lep dan. Bog vama obema naj poplača za organiziranje tega lepega dneva.

*Agica Holec
ravnateljica*

Gornjeseniški šolarji v Parlamentu

Na povabilo slovenske zagovornice Erike Köleš Kiss so učenci DOŠ Jožefa Košiča z Gornjega Senika v okviru šolskega izleta obiskali tudi stavbo madžarskega parlamenta. 15. maja jih je popeljala po prelepi »hiši države« slovenska zagovornica.

F. Sütő



USPEŠNI NA LIKOVNEM NATEČAJU



Knjižnica Ferenc Móra v Monoštru je na prošnjo Pisanre za razvoj zdravja razpisala likovni natečaj z naslovom »Ljubim svojo družino« za učence nižjih razredov osnovnih šol. Stvaritve otrok so ocenjevali likovna pedagoga Adrien Csalló in Zsolt Pusztai ter vodja kulturne organizacije Pannon kapu Katinka Hrabovszky-Orth.

»Risbe otrok nižjih razredov smo razdelili v dve skupini,« je povedala knjižničarka Agota Horváth in dodala, da so dobili več kot sto risb, precej tudi iz dvojezičnih osnovnih šol.

V prvi skupini (1. in 2. razred) je tretje mesto dosegla Noémi Szupper, posebno nagrado je dobila Barbara Šömenek, obe učenki obiskujeta dvojezično osnovno šolo v Števanovcih.

V drugi skupini (3. in 4. razred) je prvo mesto dosegla učenka števanovske šole Zsóka Csillinkó, v tej skupini je posebno nagrado dobila učenka gornjeseniške dvojezične šole Lilien Erős.

LRH

porabje.hu

PREKMURSKI JEZIK MED KNJIŽNO NORMO IN NAREČJEM

Knjiga Marka Jesenška *Prekmurski jezik med knjižno normo in narečjem* si zasluži posebno pozornost predvsem zaradi novosti, ki jih prinaša. Čeprav sem nekatere novosti omenil že v prvem, zlasti pa obsežnem drugem članku, želim zdaj nekoliko podrobneje predstaviti razprave o Avgustu Pavlu in akademiku Antonu Vratuši.

Besedje slovenskih pesmi Avgusta Pavla. Večino pesmi je Avgust Pavel sicer napisal v madžarskem jeziku in jih izdal v dveh pesniških zbirkah: *Tako pojem psalme v objemu slepe doline* (1933) in *Zažgani gozd* (1936). Lojze Kozar, duhovnik v Odrancih in tudi plodovit pisatelj, je prvo pesniško zbirko prevedel v slovensščino leta 1999 in jo izdal v samozaložbi, ker je ni želela natisniti nobena založba, mi je povedal v pogovoru za oddajo *Sotočje* Radia Slovenija. Devet pesmi je Avgust Pavel napisal tudi v prekmurskem narečju. Leta 1907 je objavil v Kalendarju najsvetejšega srca Jezušovoga pesem *Slovo*, v Marijinem listu pa pesem *Na našem pokopališču*. Osem let kasneje je v Novinah izšla pesem *Spomin-cvetje brati na grob* nato pa v Kleklovem časopisu (1916) še štiri pesmi, naslednje leto pa še dve.

Pesmi Avgusta Pavla do leta 2016 niso bile natančno analizirane, čeprav so jih nekateri raziskovalci prekmurskega jezika in literature omenjali in nanje opozarjali ob avtorjevih obletnicah, in ko so predstavljali njegovo obsežnejše in odmevnejše pisanje v madžarskem jeziku. Franci Just je v Pavlovem letu 2016 literarnozgodovinsko predstavil vseh devet prekmurskih pesmi; razvrstil jih je v tri skupine (družinske, skupnostne in eksistencialne pesmi) ter predstavil »obliko Pavlove pesniške izpovedi«.

Avtor podrobno predstavlja glasovne in oblikoslovne

značilnosti Pavlovih pesmi, ki jezikovno pripadajo osrednjemu narečju, kakor je v slovnici sam imenoval prekmursko ravensko narečje. V izvirniku so objavljene pesmi: *Szlovo; Na nasem pokopa-*



Marko Jesenšek, avtor knjige *Prekmurski jezik med knjižno normo in narečjem*; slavistka Marija Bajzek Lukač, Zinka Zorko, dialektologinja, Anton Vratuš in Alojz Vogrincič, župan na Cankovi, leta 2014 na predstavitvi Prekmurske slovenske slovnice dr. Avgusta Pavla

liscsi; Spomin-cvetje brati na grob; Na dūsni den; Gospodne, smiluj se!; Zreli sād in mlādo cvetje; Že zima je na podoknji...; Ne de tak usikdār, kak je bilo in Mojim Starišom. Kaj pomenijo narečne besede, je zapisano v kar obsežnem slovarčku *Pavlovo besedje*.

Asbóthova pisma Pavlu pa je drugo poglavje, ko je avtorju Karel Gadányi leta 2011 pokazal 34 pisem in dopisnic, ki jih je med letoma 1907 in 1918 madžarski indoevropist in utemeljitelj madžarske slavistike Oszkár Asbóth poslal svojemu učencu Avgustu Pavlu. Marko Jesenšek je pisma nameraval vključiti v tedaj nastajajočo monografijo o prekmurskem jeziku, obljubo je izpolnil zdaj, pred tem pa je Brigita Kjubler Varga (2012) pisma prevedla in jih predstavila v diplomski nalogi. Anton Vratuš pa je dal pobudo za znanstveno obravnavo in knjižno izdajo celotne Pavlove korespondence in je načrtovana že dolgo časa. Kajti korespondenca »vsebuje dragocene podatke iz kulturne zgodovine Slovenije ... Zlasti

pa so pomembna tista pisma, ki se vsebinsko navezujejo na slovenski jezik, kulturo in položaj madžarskih Slovencev«. S tem bi namreč pomembno dopolnili razumevanje Pavlovega jezikov-

nega dela. Čeprav so projekt pripravili najkompetetnejši slovenski in madžarski strokovnjaki, so ga leta 2010 na ARRS-u zavrnili, nezavedajoč se »njegovega neposrednega pomena za kulturo in s tem jezikovni razvoj Slovenije, zlasti Slovencev po svetu oziroma naših manjšin«. Projekt je prijavil Marko Jesenšek in v sedanjosti knjigi navedel del besedila, ki kaže vsebinsko razčlenbo projekta.

V naslednjem poglavju Marko Jesenšek predstavlja *Pavlovo Prekmursko slovensko slovnico/Vend nyelvtan med Janež-Sketovo in Breznikovo normo*.

Jezikovna dejavnost Antona Vratuše doslej še ni bila celostno ocenjena. »Mogoče je razlog v tem, da je bil izrazito jezikovno usmerjen le v mladosti, takoj po študiju na ljubljanski univerzi in do začetka druge svetovne vojne,« poudari Marko Jesenšek in zapiše, da je leta 1978 bil izvoljen v Slovensko akademijo znanosti in umetnosti. Dalje tudi meni, da se je šele po upokojitvi začel z veliko energijo raziskovalno posvečati slo-

venskemu jeziku, literaturi in kulturi. V zaključku pa zapiše, da je pred drugo svetovno vojno v razpravah o narečnih vprašanih prekmurskega jezika in analizi dveh osrednjih prekmurskih ustvarjalcev prekmurske knjižne norme (Števan in Mikloš Küzmič) pokazal, da ima nadpovprečno veliko znanja o jezikovnih (dialektoloških) vprašanih, ki so bila povezana z rodnim Prekmurjem. »Na terenu je zbral veliko novega gradiva, ki ga je dobro obvladal in na izviren način tudi razlagal – škoda, da za primerjavo ni dosegljiva naloga o domačem narečju, za katero je leta 1939 dobil Svetosavsko nagrado.« Kajti bil je najboljši poznavalec jezikovnih razmer v Prekmurju in Porabju. »Njegova ljubezen do prekmurskega jezika, literature in kulture se danes kaže na najbolj izviren način v Ustanovi dr. Šiftarjeva fundacija – bil je med njenimi ustanovitelji sredi 90-ih let 20. stoletja, njen prvi predsednik Programskega sveta, častni član, pobudnik in uresničevalec idej in projektov o kulturi, jezikovnih in literarnih stikih v slovensko-avstrijsko-madžarsko-hrvaškem regijskem prostoru.«

»Pogled, ki ga je Anton Vratuš leta 1980 usmeril v prihodnost, je danes sestavni del slovenske jezikovne politike, ki mora ob vseprisotnem globalnem jeziku zagotoviti pogoje za uspešen razvoj slovenskega jezika,« je poudaril Jesenšek, avtor knjige *Prekmurski jezik med knjižno normo in narečjem*. Knjiga je bila prejšnji teden predstavljena tudi na Slovenski akademiji znanosti in umetnosti, katere član je njen avtor.

Tekst in fotografija:
Ernest Ružič

... DO MADŽARSKE

Posojilo za učenje tujih jezikov

Od oktobra je na razpolago t. i. posojilo za učenje tujih jezikov, saj je predpogoj za pridobitev diplome, da ima študent jezikovni izpit na srednji stopnji iz dveh tujih jezikov. Od leta 2020 bo to pogoj za nadaljevanje študija, torej nobenega dijaka ne bodo sprejeli na visokošolske ustanove, ki ne bo imel jezikovnih izpitov.

Madžarska je na repu Evropske unije na področju znanja tujih jezikov, zato si vlada prizadeva, da bi podpirala učenje tujih jezikov. Temu služi ugodno posojilo za študente v višini 500 tisoč foritov, ki ga mora študent vniti največ v petih letih.

V Centru za študentska posojila so mnenja, da bo posojila najelo kakih 3000 študentov.

Lani se je vrnilo v državo več

Madžarov kot jih jo je zapustilo

Po podatkih Centralnega statističnega urada se je lani obrnil trend izseljevanja, ki je trajal že vse od leta 2010, in se je v državo vrnilo več madžarskih državljanov, kot jo je zapustilo. Lani se je na Madžarsko vrnilo 20 tisoč madžarskih državljanov, izselilo se jih je 18.150. Lani je v državo prispelo in se v njej naselilo še 17 tisoč nemadžarskih državljanov. Pozitivna bilanca migracijskih tokov je malo ublažila upadanje števila prebivalstva v državi. Naseljevanje drugih državljanov pozitivno vpliva na število prebivalstva predvsem v Budimpešti in v županijah Komárom-Esztergom in Győr-Moson-Sopron. V obeh primerih gre za območja z močno avtomobilsko industrijo, saj je v Győru tovarna Audi, v Esztergomu pa tovarna Suzuki.

Madžari, ki se vračajo v državo, prihajajo v največjem številu iz Avstrije (31 %), Nemčije (25 %) in iz Združenega kraljestva (22 %).

ODTEC SE LOPAU VIDI CIRKEV

Margit Domiter, po domanjom Lujzatjin, v Števanovci na ednom najlepšom mesti živejo. Pred malo kučov zdaj eden velki divji gostanj cvete, kaulak rama je puno rauž, kak če bi človek v pün-grac prišo. Na dvorišči se kokauši »pasejo«, tatica Margit pa vanej na njivi okapajo. Idilični kejpa bi tau biu tresti lejt nazaj, dapa že nej zdaj, gda človek taši lepot v Porabji samo rejdko leko vidi.

- Tetica, te velki divdji gostanj, ka zdaj tak lepau cvete, sto je posado?



Lujzatjin Margit iz Števanovec

»Te gostanj so že tisti starci posadili, steri so gnauksvejta ram zidali. Te gostanj je že fejest stari, ranč tak kak te mali ram, gde živem. Gda sem se naraudila, leta 38, te smo mi sé prišli, pa ram je že te stari bejo, sto vej, ka sto pa gda ga je zido. Gda sem mala bejla, te gostanj je še tū dosta bola tentji bejo, istina, tau je že tū nej zdaj bilau.«

- Ne cvete samo gostanj tak lopau, liki rauže tō, ka je posajeno mate kauli rama, tau ste vse vi sadili?

»Sto drūgi, dja pa hči Mari-ka, ona tū fejest rada ma rauže. Posadili smo malo mačij, vsejsvecove, muškatline, kaktuse pa rozmaring.«

- Tau se vidi, ka te muškatlinge so nej tjipleni, gde ste je meli, ka so tak lopau prestali zimau?

»Nika sem je v iži na okna mejla, drūdje sem pa v klejti mejla, pa zdaj sem je vōspasadila. Tau so vse te stare

fajte, ka je dja mam, sakšo sprtolejt, gda je prejsadim, te še z nji cepimo. Tej muškatlinge se vsikšoma vidiyo, zato ka so tak nisitji.«

- Kakšno farbo majo?

»Rdeče, roza, bejle pa vijolič-ne mam, dapa zdaj je še nej videti, zato ka še ne cvetejo.«

- Rozmaring je vsigdar vanej v zemli?

»Vō smo ga posadili, probali smo, če ne pozebe pa nej pozebo, zdaj že drugo leto je vanej bejo. Zdaj je nej bilau tak mrzlo, dapa lani je zato bejo mrz, nej smo ga pokrili pa itak me je nika nej bilau.«

- Kakšne grme mate še tam pri pauti?

»Orgone, alpski nagnoj (aranyeső), snežno kepo (labdarózsa) pa djelič mam tam posajeno, samo tistiva dva sta že velko zrasla. Tista dva sem pred 25. lejti posadila, te, gda sem še v gauštji delala, tau je mena taši spomin na tista lejta. Vidiš, kak na velko sta zrasla. Tak so že prišli pa so steli dolatjōjpiti, dapa dja sem nej dala, aj baudeta samo, če mardjém, te do tau delali z njimi, ka do

steli. Če dja mrdjém, tōj tak ništje ne ostane. Tak vejš, pojep je batažasti, hčer pa če druga hči odpela v Farkašovce. Pokojnoma Kovača Terina se je tōj pri nas tak vidlo, večkrat je prajla, če de v penziji, te de ona vsigdar tōj pri nas, vidiš, pa srmak je nej zadaubila penzije.«

- Lejpi ram mate, pa ranč tak tisti mali lesen tū, gde drva mate.

»Lejpi, samo že vse vtjūpdé, zato ka popravlati bi ga trbelo, dja že ne morem, tak vejš, dja sem že osemdeeseeno leto stara pa ne ladam. Mlajši se tak dostakrat korijo, ka bi mi nej trbelo delati, dapa dja ne morem samo tak, brezi dela biti. Zdaj sem dola z njeve prišla, dotejga mau sem okapala. Tak pomalek malo kaj delam pa dregam pa te vse kaj tašo mi vō iz pameti odide. Včara so mlajši tōj bilej pa so prajli, ka tašo travo majo, do šinjeka, ka dja delam, ka nejmam. Ka bi delala, se prajla, nika drūgo nej, samo okapam.«

- Vidim ka flanco že tū mate kreda djano.

»Tau že tri tjedna nosim ta pa nazaj, zato ka sem se bojala vōposaditi, dapa zadj vōposadim, kakkoli baude. Pomalek že juniuš baude, pa gledaj, kakšni cajt je, gda bi trbelo, ka bi toplo bilau, te hladno grata.«

- Kak vidim, vam v dvauri nej trbej kositi.

»Tōj nej trbej kositi, tau gvūšno, tau pogledni, ka so naprale, cejlo lejpo travo so mi dolapodjele, samo zemla vōgleda. Zdaj je dobro, dapa gda dež dé, te je kak majter, taša blata je, ka se leko pogrozneš. Pravijo, ka aj je vōpistim, vejpa če je prej k sauseda pistim, k Števani, gde je že vse vkūpzaraštje-

no, tam je nikdar ne poberem vtjūpar, kokauši so nej taše kak krave, ka je leko pase.«

- Lejpe kokauši mate, sploj pa te štiri, ka so posaba.



Pred ižov majo dosta lejpi rauž

»Te kokauši je s Farkašovce naš Erži prinesla, zato ka pri nji je lisica odla pa te nji je sé k nam pirnesla. Ne vej, kakšne kokauši so tau, vidiš, ka so taše menše pa kosmate nodje majo. Ne vej, ka za faja je tau. Samo tau vejš, kak nesejo, štiri kokauši mi telko vōznesejo kak drūdje šestnajset vsevtjūper. Samo telko, ka te kokauši menše dajce majo. Menše so, dapa dosta bola žonte kak tiste, ka drūdje kokauši nesejo. Zavolo tauga je trno neštjem tazdavati, zato ka za pejnaze tak ne moreš, ka so male. Zato so tōj posaba, ka tiste drūge kokauši te ne poštvajajo.«

- Kaulak rama tak lopau mate vse pokošano, tau vse vi delate?

»Nej, tau Ferenčtjin pojap dela, dja bi že telko nej ladal kositi, dapa telko, ka kokaušom trbej, telko zato pokosim še z rokav.«

- Tak samo kokauši mate, nej?

»Zvūn kokauši mam še dva mačka pa enoga psa, nika drūgo nej. Prvin smo krave, konje pa bike tū meli, telko smo delali, ka tau ranč taprajti ne more. Pa te še cejli ram smo na nauva vōredli, zato ka tak nanikoj bejo, ka bi se vtjūpobrnol.«

- Leko ka mali pa bola taši starejši, dapa mena se fejest vidi pa fejest v lejpom mesti je.

»Odtéc lopau prejk leko vidi na cirkev, nejda-lač je bauta, pa itak smo zato

tak na samom. Tau je dobro, zato ka nejmam sausede pa etak eden drūgoma ne gledamo nutra v dvorišče pa se ne njafkamo. Pa ovak je tū dober, zato ka kuste stené ma pa nej trbej dosta nalagati v zimi. Dosta smo popravlati te ram, tista hči, stera je v Farkašovci, je vsigdar pravla mena, ka ona doma ostane. Nebesko je doma ostala! Vsi so me doma njali, ka bi mi leko na hasek bili.«

- Zdaj vidim, ka sejncō že puno mate, sto je vam razkalo pa nutraznoso drva?

»Tau sem si sama šest mejtrov drva razkalala, ka sem si pri Pufarni tjiōjpila. Šest mejtrov drva sem dva dni razkalala pa sva z deklčinov nutrasprajla.«

- Te ste vi še pri mauči.

»Vejpa moraš, ka š delo, ne boj se, ništje nej prejšo pomagat.«

Karči Holec

Šamšon ino mali šauštar

Inda svejta je živo eden mali šauštar, šteri je rajši lažo kak cveke v poplate nabivo. Gnauk ga je paut pela la nimo Šamšonove kuče. Šamšon je sejdo pred svojim ramom ino se segrejvo. Biu je graubo veuki, v ednom koši je leko odneso pau bre gá.

Mali šauštar se je pred nega postavio ino ma pravo, aj sprobata, šteri od njija je bole krepek. Orias je z oprejtimi lampami pogledno cveglara pa ma pravo:

»Vej pa te ranč nega! Ti se škéš z meuv pomeriti v mauči? Samo pridi zranje zrankoma, kamle va z rokami moždjila.«

Na drugi zranek je čeden šauštar zavezo edno prgiške škipk v eden vacalejg ino odišo k Šamšoni kamle drobit. Orias je zgrabo eden graubi kamen, ga djau na kolena ino ga s takšov močjauv vdaro, ka se je zdrobiu v praj. Mali šauštar pa je z vacalejga vövzeu prgiške škipk, ga djau na kolena ino tak zaküro z rokauv, ka je na vse strani šprickalo.

Šamšon je pravo: »Pogledni va, što je bole zdrobiu svoj kamen. Moj je grato praj.« »Tau je eške nika nej! Z mo-joga je voda vöstekla,« ma je valas dau mali šauštar.

Šamšon se je čüdivo: »Toga možaka skoro nika nega, pa je donk krepek. Zranje sprobava, što bole daleč kamen liči.«

Na drugi zranek je šauštar s sebov prineso vrabla v žepki. Šamšon je zgrabo graubo veuki kamen ino ga s takšov močjauv vkraj včesno, ka je eške maloga šauštara skoro taodneslo. Té pa je z žepke vövzeu vrabla ino ga vöspüsto, ka je odleto eške prej Šamšonovoga kamla

ino preméno nindrik za bregaum.

Šamšon se je čemeriu, ka je mali šauštar baukši od njega, depa je nej gorenjo. Pravo je: »Zranje deva črešnje gejt.«

Na drugi zranek sta rejsan šla. Šamšon je vugno kusto vejo ino pobéro črešnje. Mali šauštar pa je splezdo na tau vugnjeno vejo pa brezi skrbi

vrkaj vidli mojoga pokojnoga Lujzeka. Kak se ma kaj godi?»

»Gnesnedén je vseposedik slabo,« je pravo mali šauštar. »Gori v nebesaj eške bole, vejpa tam že preveč lüstva geste pa nemajo kaj gesti. Vaš Lujzek so že starejši, zatot je drugi eške bole vkraj sinjavajo. Tak so mi pravli, aj vas prosim za en par klo-

šauštar je vse taspakivo. Gda je krajüšo, so ga mati prosili, aj Lujzeka lepau pozdravi. V žepko so ma vteknili en par stotk za lüboga Lujzeka, pokojnoga moža. Mali šauštar je vse lepau obečo ino odišo. Prauti podnevi se je z varaša povrno sin té stare ženske. Mati so ma povödali, što je je gorpoisko pa kak so svojoma pokojnoma Lujzeki poslali

ka sunce dojdide. Prva ga ne smejm pogledniti.«

»Jaj, jaj, ka pa gučite!« se je čüdivo sin. »Nej ste vidli ednoga tauvana, šteri je tü nimo leto?»

»Vüdo sem ga,« je pravo mali šauštar. »Dobre pau vöre nazaj.«

»Kakši pa je biu?« je dale spitavo sin.

»Ej, kakši? Kak drugi lidgé. Žmetno ga zgrabite, tau leko povejm. Najbaukše bau, če ge skočim za njim, vej sem ga pa vüdo. Vi samo malo držite moj klabük z zlatim ftičom ino posaudite mi svojoga konja. Ge vam pripelam tauvana. Depa jaj vam bau, če pred večerom zdignete klabük od zlatoga ftiča.« Tak je pravo mali šauštar. Sin je biu zadovolen, posaudo ma je konja ino tiščo klabük nakle.

Tak je čako edno vöro, pa eške dve, depa mali šauštar se je nej povrno. Pa tauvan tö nej. Tak je zaman čako do večera. Gda je sunce dojdišlo, si je brodo: »Zlatoga ftiča ma donk vzemem, če me je že s konjom prejkstrauso.« Pomalek je zdigno klabük ino začno z rokauv s pazkov segati po zlatom ftiči. Gda je zgrabo, je v prgiški držo - prazen nika nej.

Te je že gorprišo, ka ga je tauvan vkano eške s konjom. Žalosten je odišo domau. Mati so ga pitali: »Ali si zgrabo tistoga, šteri je neso strošek mojoma pokojnoma Lujzeki?»

»Zgrabo,« je pravo sin, »pa eške konja sem ma dau, aj prva zgotovi svoje delo tü na zemlej pa ležej pride v nebesa.«

Na domanjo rejč obrno:

-dm-

Ilustracija: -mkm-



koštavo sad. Te je Šamšon na ednoj drugoj vejki zagledno eške lepše črešnje, zatok je spüsto vugnjeno vejo. Depa jaj! Ta se je zdignila nazaj ino mali šauštar je odleto v luft.

Spadno je nakle na drugoj strani brega, djenau pred edno staro žensko, štera je üšla po pauti. »Kristošmarija! Kak sem se prestrašila!« so pravli mati, šteri so se od straja vgriznili v gezik s tistim ednim zobau, šteroga so eške v lampaj meli. Te pa so z veukimi očami pitali: »Od kec ste pa prišli, padaš?» »Drejt z nebes,« je lažo mali šauštar.

»Baug moj, Baug moj, z nebes?« so se čüdivali mati ino se prekrižili. »Te ste pa tam

bas pa malo penez, ka bi jim baukše šlau.«

»Jaj, jaj, ka pa mi gučite!« so se čüdivali mati, ka jim je sapo djemalo. »Eške v nebesaj moj pokojni mauž Lujzek glad trpi! Brž ma nalečém malo stroška, če ma rejsan gorodneséte.«

»Samo brž,« je pravo šauštar, »morem se paščiti. Gor morem poiskati eške žlato od dosta drugoga nebesko-ga lüstva, šteri glas domau pošilajo.«

Ženskaso pelali maloga šauštara na dom ino ga cejlo paut spitavali. Srmak je več ranč nej znau, kakši valas aj dá. Doma so se mati naglo kauli gniška sükali ino za en malo je bilau mesau pečeno, klobase pa pripravlene. Mali

en par klobas, malo mesá pa peneze. Sin je gorprišo, ka je nebeski poštaš njegvo mater pošteno prejküčo. Skočo je na konja ino naglo odgezdo za tauvanom.

Gda je mali šauštar že daleč biu, je čüu, ka nekaj za njim gezdi. Skočo je doj s poštiye, dojvzeu klabük z glavé ino ga tiščo nakle, kak liki bi nika skrivo.

Stare matere sin je nimo prigezdo ino ga pito: »Že dugo tü pri poštiji küčite?»

»Gnes od ranoga zranka,« je mali šauštar pá lažo.

»Ka pa delate tü, če smejm pitati?« je pravo sin. Mali šauštar se je smedjau pa pravo: »Gléte, svojo srečo sem zgrabo. Zlatoga ftiča mam pod klabükom. Čakati morem,

Špajсно je bilau na vodej, gda so nam flajсно igrali

Tisti keden na srejdj majuša je skoro vsikdar dež ūšo, tak ladno vrejmen je bilau, ka smo komaj dali

Robert Kokalj je zbranim lidam, šteri je više 60 bilau, tapravo, ka Špajсни-flajсни muzikanti ne igrajo samo



Špajсни-flajсни muzikanti na Donavi - ozajek madžarski Parlament

valati, ka je sprtoletjtje. Gda je prišla sobota, 18. majuš, pa smo se z malim busom s Porabja pelali prauti Budimpešti, smo že vidli, ka sunce tō pomaga goslarom v skupini *Špajсни-flajсни muzikanti*, šteri so tisti ve-

zavolo veseldja, liki zatok tō, ka aj bi gordržali bogato pesmarsko tradicijo Slovincov na Vogrskom. Na šifti, šteri je tri štauke emo, smo leko srečali eške slovensko parlamentarno zagovornico *Eriko Köles*



Árpád Tóth ino Erika Kelemen sta plesala na slovenski valcer

čer koncert na ednom šifti, na šurkoj Donavi držali.

Soorganizator koncerta je bila Državna slovenska samouprava, štera gordrži tau skupino, ki igra zvekšoga porabske slovenske ljudske pesmi. Predsednik organizacije *Martin Ropoš* je na šifti Ludwig povōdo, ka je tau zgodovinski moment, vejpa so se naše domanje naute na vodej srejdj glavnoga varaša eške nikdar nej čüle. Slovenski veleposlanik v Budimpešti

Kiss pa pooblaščno ministrico *Metko Lajnšček*.

Koncert se je začno s pesmima »Po dolinaj grmi, obliska« pa »Na brejgi trnina«. Leko se zavalimo dobroj tehniki pa ozvočitvi, ka smo vsikšoga člana skupine lepau čüli: trpejto voditela skupine *Petra Kondora*, saksofon glasbene lerance *Judite Farkas*, harmoniko *Erzsi Kondor*, gitaro *Dragice Gašpar* pa čüdivitni glas pevke *Gyöngyi Nagy*. (Pesmarca

je z vesnice Ravazd pri Panonhalmi s sebov pripelala svojoga 16-mejsečnoga sina tō, šteri je cejli koncert vrlo tūoma biu.)

Na melodije *Franca Miheliča* sta se že spoj na začetki programa na parketi zosūkala profesionalniva plesca *Erika Kelemen* pa *Árpád Tóth*. Badva sta že večkrat gvinila na državni tekmovanjaj, na koncerti sta nutpokazala dva bečkiva valcera po svojoj koreografiji.

Med lüstvom je bilau spoj dosta Slovincov z Budimpešte, tak je nej mogo faliti njini pevski zbor tō nej, šteri že osem lejt vküper spejva. Na budimpeštanskom programu so zaspejvali štiri porabske pesmi pa dvej nautis Slovenije, na harmoniko je je sprejavo *Hugó Cserpnyák*, nut je je navčila pa vodila *Orsolya Zádori Kovács*. Radi smo vidli, ka dosta moškov majo pa tak veselo pa koražno spejvajo, ka bi leko po nji peldo vzele vse porabske skupine.

Moderator koncerta, slovenski lektor na peštanskoj univerzi ELTE *Mladen Pavičić* je nazaj na oder pazvo Špajśnie-flajсне muzikante. Eške je tapravo, ka ta skupina vküpprineše staro pa nauvo, veško pa varašansko, ljudsko pa moderno. Tau smo rejsan leko čüli mi navzauči tō, depa najbolje smo se toma radüvali, ka smo poznali skoro vse pesmi, štere so igrali, pa smo leko cujspejvali. Koncert je biu spoj bogati, vejpa smo čüli više dvajsti pesmi. Madžarska pevka *Gyöngyi* se je lepau navčila vōgučati slovenske rejči, poznalo se gi je tau tō, ka razmej, ka spejva. Vsikši goslar je na svojom mesti biu, najbolje pa se je donk mogla potrüditi fudaškinja *Erzsi*, štera je zvün melodije eške bas tō igrala. Glas saksofona od *Judite* je

malo ovaški kak klarinetov, šteroma smo v ljudski bandaj včeni, depa lepau je dopuno glas pevke. Gitaro *Dragice* je cejloj muziki dala fundamente, zavolo

že prauti jugi ūšla, smo se leko v večernom sunci čüdivali lépotam Budimpešte: Parlamenti, mostám, gradi, Gellértovoma bregej pa Narodnomi gledališči.



Pevski zbor Slovenskoga društva v Budimpešti je spoj koražno pa energično spejvo

kvalitetne tehnike smo lepau čüli njene akorde. Petri Kondori (predsedniki Slovenske narodnostne samouprave v XI. okrožji) se leko zavalimo za idejo stvaurjenja Špajсни-flajсни muzikantov pa ka se je odlaučo, ka na peštarskom

Špajсни-flajсни pa so samo igrali. Navzauči so tak koražni bili, ka so za en malo začnili plesati. Če rejsan so bili goslarge po dvej vōraj igranja že spoj trüdni, so gostje nej njali, ka bi enjali. Po dvej slejdjni nautaj pa se je že večer spiščavo. Šift se



Slovenci ino Madžari so napunili spaudnji štauk na šifti Ludwig

šifti koncert držijo. Fanj je, ka malo vküppdrži mlade Slovence v glavnom varaši pa je za igranje nagučo dvej Madžarki tō. Un je gorpoisko eričnoga porabskoga goslara *Lacina Korpiča* tō pa od njega daubo vse nautiline pa tanače.

Šift je pelo dvej vōri pa pau. Štartali smo od Margitino mostá pa se pelali kauli otoka. Gda je naša paut

je približavo Margitinoma mostej, trbōlo je slobaud vzeti. Vsi smo si brodili, ka bi leko bilau eške več takši koncertov na Donavi. Pa ka aj bi Špajśnie-flajсне večkrat leko čüli v našom Porabji tō.

(Kejpp na 1. strani: Med obiskovalci je biu slovenski veleposlanik s svojima sodelavkama tō.)

-dm-



SPORED SLOVENSkih TELEVIZIJSKIH PROGRAMOV

OD 31. MAJA
DO 6. JUNIJA

PETEK, 31.05.2019, I. spored TVS

6.00 Kultura, Odmevi, 6.40 TV-izložba, 7.00 Dobro jutro, Poročila, 10.15 Sočutje za prihodnost - 150 let Rdečega križa na Slovenskem, dokumentarna oddaja, 11.00 TV-izložba, 11.20 Danes dol, jutri gor: Katera najlepša v deželi je tej, slovenska nanizanka, 11.55 Alpe-Donava-Jadran, 12.30 Zlata dekleta (VI.): Stoj mu ob strani, ameriška humoristična nanizanka, 13.00 Prvi dnevnik, Šport, Vreme, 13.30 Studio 3, informativno-pogovorna oddaja, 15.20 Mostovi - Hidak, oddaja TV Lendava, 15.50 TV-izložba, 16.20 Otroški program: Op! 17.00 Poročila ob petih, Šport, Vreme, 17.35 V svojem ritmu: Neki X: Fat Pigeon, glasbeno-dokumentarna serija za mlade, 18.00 Infodrom, tednik za otroke in mlade, 18.10 Lepši svet: Kdo je izumil elektriko?, animirana risanka, 18.15 Frfra in Cufek: Zvoki kopalnice, risanka, 18.20 Vem!, kviz, 19.00 Dnevnik, Slovenska kronika, Šport, Vreme, 20.00 Slovenski pozdrav, narodnozabavna oddaja, 22.00 Odmevi, Kultura, Šport, Vreme, 23.10 Mouchette, francoski film, 0.35 Dnevnik Slovencev v Italiji, 1.00 Dnevnik, Slovenska kronika, Šport, Vreme, 4.00 Napovedujemo

PETEK, 31.05.2019, II. spored TVS

4.00 Zabavni kanal, 6.00 Napovedujemo, 10.00 Videotrak, 10.45 Slastna kuhinja, 11.00 Dobro jutro, 13.20 Prisluhnimo tišini, 14.00 Kajak kanu - evropsko prvenstvo: slalom na divjih vodah, 16.25 Migaj raje z nami, 16.55 O živalih in ljudeh, izobraževalno-svetovalna oddaja TV Maribor, 17.35 Na vrtu, izobraževalno-svetovalna oddaja TV Maribor, 18.05 Čarokuhinja pri atu: Avstralija, 18.20 Cesarjev kuhar, japonska serija, 19.25 Videotrak, 20.00 Rokomet - liga NLB: Celje P. L. : Gorenje Velenje, 10. kolo končnice, 22.05 ZG80, hrvaški film, 23.40 Videotrak, 0.15 Zabavni kanal

SOBOTA, 01.06.2019, I. spored TVS

6.10 Kultura, Odmevi, 7.00 Otroški program: Op! 10.20 V svojem ritmu: Neki X: Fat Pigeon, glasbeno-dokumentarna serija za mlade, 10.55 Ugriznimo znanost, oddaja o znanosti, 11.20 TV-izložba, 11.40 Tednik, 12.40 NaGlas! 12.55 Prvi dnevnik, Šport, Vreme, 13.25 O živalih in ljudeh, izobraževalno-svetovalna oddaja TV Maribor, 13.50 TV-izložba, 14.05 Circom Regional: Mož s harpuno, 2. del, koprodukcijška magazinska oddaja, 14.30 Po Evropi 2019, koprodukcijška magazinska oddaja, 15.05 Prvinska preizkušnja: Pri plemenu Tarahumara, britanska dokumentarna serija, 15.55 Nova dvajseta: Že spet doma, slovenska nadaljevanka, 16.30 Na vrtu, izobraževalno-svetovalna oddaja TV Maribor, 17.00 Poročila ob petih, 17.10 Šport, Vreme, 17.20 Duhovni utrip, 17.35 Slovenski magazin, 18.00 Ozare, 18.10 Od osnov do odličnosti z Donno Hay, oddaja o kuhanju, 18.40 Reaktivčki: Partenon, Grčija, risanka, 19.00 Dnevnik, Sobotni dnevnikov izbor, Utrip, Šport, Vreme, 20.00 Poletna noč, posnetek koncerta skladateljev Mojmirja Sepeta in Jureta Robežnika, 22.10 Poročila, Šport, Vreme, 22.35 Deklina zgodba (II.), ameriška nadaljevanka, 23.40 Pedofilija v Cerkvi - cena molka, francoska dokumentarna oddaja, 0.45 Dnevnik Slovencev v Italiji, 1.10 Dnevnik, Sobotni dnevnikov izbor, Utrip, Šport, Vreme, 4.00 Napovedujemo

SOBOTA, 01.06.2019, II. spored TVS

4.00 Zabavni kanal, 6.20 Videotrak, 7.00 Najboljše jutro, 9.00 Pričevalci: Franc Petač, 10.30 Slastna kuhinja: Špinačni ravioli, 11.00 Tiha zmaga, dokumentarni portret, 12.05 Avtomobilnost, 13.10 Migaj raje z nami, 13.50 Pot na SP v nogometu (Ž), magazinska oddaja, 14.25 Kajak kanu - evropsko prvenstvo: slalom na divjih vodah - polfinale, 15.05 Kajak kanu - evropsko prvenstvo: slalom na divjih vodah - finale, 16.10 Gimnastika - svetovni pokal, vključitev v 19.10 Videotrak, 20.05 Čik, nemški film, 21.40 Zvezdana, 22.30 Gal Gjurin in Simfonični orkester Cantabile z gosti, koncert, 0.30 Videotrak, 1.20 Gimnastika - svetovni pokal, 3.25 Zabavni kanal, 4.00 Napovedujemo

NEDELJA, 02.06.2019, I. spored TVS

7.00 Živ žav, otroški program, 9.15 Govoreči Tom in prijatelji,

risanka, 9.25 Špasni učitelj, nizozemska otroška nanizanka, 10.00 Nedeljska maša, 10.55 Mladi virtuoz: Alexander Gadjev, 11.20 Ozare, 11.25 Obzorja duha, 12.00 Ljudje in zemlja, 13.00 Prvi dnevnik, Šport, Vreme, 13.25 Slovenski pozdrav, narodnozabavna oddaja, 15.10 TV-izložba, 15.25 Smola, italijanski film, 17.00 Poročila ob petih, Šport, Vreme, 17.20 Pero Lovšin-Ti lahko, dokumentarni film, 18.50 Risanka, 19.00 Dnevnik, Politično s Tanjo Gobec, Zrcalo tedna, Šport, Vreme, 20.00 Kjer bom doma (VI.): Proti toku, avstralska nadaljevanka, 20.50 Intervju, 21.35 Poročila, Šport, Vreme, 22.05 Sistemska napaka, nemški dokumentarni film, 23.55 Bravo orkester!: A. I. Hačaturjan: Špartak, Simfonični orkester RTV Slovenija in En Shao, 0.15 Dnevnik Slovencev v Italiji, 0.40 Dnevnik, 0.55 Politično s Tanjo Gobec, 1.05 Zrcalo tedna, Šport, Vreme, 4.00 Napovedujemo

NEDELJA, 02.06.2019, II. spored TVS

4.00 Zabavni kanal, 6.00 Napovedujemo, 6.20 Videotrak, 7.00 Duhovni utrip, 7.25 Koda, 8.00 Slastna kuhinja, 8.15 Koroška poje 2019 - Zopet bodo slavčki peli, 9.05 Žogarija, 9.35 Poletna noč - Posnetek koncerta skladateljev Mojmirja Sepeta in Jureta Robežnika, 12.05 Prelepa si, bela Ljubljana, 13.15 Čarokuhinja pri atu: Avstralija, 13.35 Spomin na svetovno nogometno prvenstvo 2015 (Ž), oddaja, 14.35 Kajak kanu - evropsko prvenstvo: slalom na divjih vodah - polfinale, 15.15 Kajak kanu - evropsko prvenstvo: slalom na divjih vodah - finale, 16.30 Gimnastika - svetovni pokal, 19.10 Videotrak, 20.20 Nogomet - svetovno prvenstvo do 20 let: osmina finala, 22.20 Žrebanje Lota, 22.30 Pero Lovšin-Ti lahko, dokumentarni film, 23.55 Zvezdana, 0.40 Videotrak, 1.35 Gimnastika - svetovni pokal, 3.10 Zabavni kanal

PONEDELJEK, 03.06.2019, I. spored TVS

6.10 Utrip, Zrcalo tedna, 6.40 TV-izložba, 7.00 Dobro jutro, Poročila, 10.10 Intervju, 11.00 TV-izložba, 11.15 Danes dol, jutri gor, slovenska nanizanka, 11.45 Obzorja duha, 12.30 Zlata dekleta, ameriška humoristična nanizanka, 13.00 Prvi dnevnik, Šport, Vreme, 13.35 Profil: Yonatan Gat, 14.15 TV-izložba, 14.25 S-prehodi, 15.00 Dober dan, Koroška, 15.30 TV-izložba, 16.05 Otroški program: Op! 17.00 Poročila ob petih, Šport, Vreme, 17.25 New neighbours - Novi sosede: Dobrodošli v getu, 17.55 Govoreči Tom in prijatelji, risanka, 18.05 Bacek Jon: Rešimo drevo!, risanka, 18.20 Vem!, kviz, 19.00 Dnevnik, Slovenska kronika, Šport, Vreme, 20.00 Tednik, 21.00 Studio City, 22.00 Odmevi, Kultura, Šport, Vreme, 22.50 Umetni raj: 72. canski filmski festival, 23.30 Glasbeni večer, 1.00 Dnevnik Slovencev v Italiji, 1.25 Dnevnik, Slovenska kronika, Šport, Vreme, 2.20 Napovedujemo

PONEDELJEK, 03.06.2019, II. spored TVS

4.00 Zabavni kanal, 6.00 Napovedujemo, 10.00 Videotrak, 10.45 Otroški program: Op! 11.10 Slastna kuhinja, 11.25 Dobro jutro, 14.10 Dragonja - skrivnostna reka, dokumentarni film, 15.20 Ljudje in zemlja, 16.10 Cesarjev kuhar, japonska serija, 17.20 Nogomet - svetovno prvenstvo do 20 let: osmina finala, 19.20 Nogomet - evropska liga: pregled sezone, magazinska oddaja, 20.05 Čez planke: Gruzija, 21.10 Dubček, slovaško-češki film, 22.40 Vikend v Brightonu, slovenska TV-igra, 0.00 Videotrak, 0.30 Zabavni kanal

TOREK, 04.06.2019, I. spored TVS

6.00 Kultura, Odmevi, 6.40 TV-izložba, 7.00 Dobro jutro, Poročila, 10.05 Tednik, 11.05 TV-izložba, 11.20 Danes dol, jutri gor, slovenska nanizanka, 11.50 Umetni raj: 72. canski filmski festival, 12.30 Zlata dekleta, ameriška humoristična nanizanka, 13.00 Prvi dnevnik, Šport, Vreme, 13.35 Studio City, 14.25 TV-izložba, 14.35 Duhovni utrip, 14.55 TV-izložba, 15.25 Lučka - Pitypang, oddaja TV Lendava, 15.55 Otroški program: Op! 17.00 Poročila ob petih, Šport, Vreme, 17.30 Koda, 18.05 Ernest in Celestina, risanka, 18.20 Vem!, kviz, 19.00 Dnevnik, Slovenska kronika, Šport, Vreme, 20.05 Operacija Rumena pti-

ca, francoska dokumentarna oddaja, 21.10 Pogovor o Kitajski, 22.00 Odmevi, Kultura, Šport, Vreme, 23.10 Pričevalci, 1.25 Dnevnik Slovencev v Italiji, 1.50 Dnevnik, Slovenska kronika, Šport, Vreme, 2.40 Napovedujemo

TOREK, 04.06.2019, II. spored TVS

4.00 Zabavni kanal, 6.00 Napovedujemo, 9.00 Videotrak, 9.50 Žogarija, 10.35 Od osnov do odličnosti z Donno Hay, oddaja o kuhanju, 11.00 Dobro jutro, 12.40 Slovenski magazin, 13.20 Avtomobilnost, 14.00 Tenis - odprto prvenstvo Francije: četrtfinale, prenos iz Pariza, 19.05 Kdo si pa ti?, dokumentarna serija o mladostnikih, 19.35 Videotrak, 20.20 Nogomet - svetovno prvenstvo do 20 let: osmina finala, 22.20 Prevara (III.), ameriška nadaljevanka, 23.30 NaGlas!, 23.50 Videotrak, 0.25 Zabavni kanal

SREDA, 05.06.2019, I. spored TVS

6.00 Kultura, Odmevi, 6.40 TV-izložba, 7.00 Dobro jutro, Poročila, 10.10 Ljudje in zemlja, 11.00 TV-izložba, 11.15 Danes dol, jutri gor, slovenska nanizanka, 11.50 Koda, 12.30 Zlata dekleta, ameriška humoristična nanizanka, 13.00 Prvi dnevnik, Šport, Vreme, 13.35 Intervju, 14.20 TV-izložba, 14.30 Osmi dan, 15.00 Mostovi - Hidak, oddaja TV Lendava, 15.30 TV-izložba, 16.00 Male sive celice, 17.00 Poročila ob petih, Šport, Vreme, 17.25 A. O. - V Coni, dokumentarna oddaja, 17.55 50 knjig, ki so nas napisale: Tomaž Šalamun: Poker, 18.05 Knjiga o džungli: Dan, ko se je tresla zemlja, risanka, 18.20 Vem!, kviz, 19.00 Dnevnik, Slovenska kronika, Šport, Vreme, 20.05 Film tedna: Knjigarja, angleški film, 22.00 Odmevi, Kultura, Šport, Vreme, 22.50 Sveto in svet, 23.50 Dnevnik Slovencev v Italiji, 0.15 Dnevnik, Slovenska kronika, Šport, Vreme, 1.10 Napovedujemo

SREDA, 05.06.2019, II. spored TVS

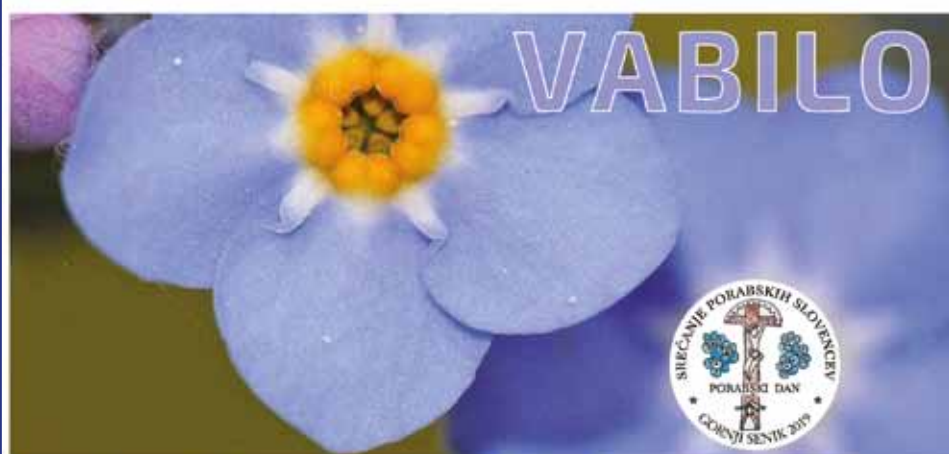
4.00 Zabavni kanal, 6.00 Napovedujemo, 9.15 Videotrak, 10.00 Lučka - Pitypang, oddaja TV Lendava, 10.50 Dobro jutro, 13.30 Čarokuhinja pri atu: Avstralija, 14.00 Tenis - odprto prvenstvo Francije: četrtfinale, 19.00 Ribič Pepe: Kako je dobiti bratca, mozaična oddaja za otroke, 19.20 Videotrak, 20.00 Jumbo Big band, glasbeno-dokumentarna oddaja, 20.40 Moje mnenje, 21.30 Žrebanje Lota, 21.40 Stacey Dooley: Priprave na konec sveta, britanska dokumentarna oddaja, 22.35 Meje mojega jezika so meje mojega sveta, dokumentarni film, 23.35 Videotrak, 0.10 Zabavni kanal

ČETRTEK, 06.06.2019, I. spored TVS

6.00 Kultura, Odmevi, 6.40 TV-izložba, 7.00 Dobro jutro, Poročila, 10.15 »Bejž če vejš« v epizodi Kirgizija, dokumentarni film, 11.05 TV-izložba, 11.20 Danes dol, jutri gor: Pozimi pa rožice ne cveto, slovenska nanizanka, 12.00 A. O. - V Coni, dokumentarna oddaja, 12.30 Zlata dekleta, ameriška humoristična nanizanka, 13.00 Prvi dnevnik, Šport, Vreme, 13.35 Moje mnenje, 14.25 TV-izložba, 14.35 Slovenski utrinki, oddaja madžarske TV, 15.00 Težišče - Súlypont, oddaja TV Lendava, 15.30 TV-izložba, 16.00 Otroški program: Op! 17.00 Poročila ob petih, Šport, Vreme, 17.25 Ugriznimo znanost, oddaja o znanosti, 17.55 Na kratko: Socialna ekonomija, 18.05 Žanov svet: Rega, risanka, 18.20 Vem!, kviz, 19.00 Dnevnik, Slovenska kronika, Šport, Vreme, 20.00 Dosje: Sanacija bank, 22.00 Odmevi, Kultura, Šport, Vreme, 22.50 Osmi dan, 23.30 Nadia Comaneci - telovadka in diktator, francosko-romunska dokumentarna oddaja, 0.35 Ugriznimo znanost, oddaja o znanosti, 1.00 Dnevnik Slovencev v Italiji, 1.30 Dnevnik, Slovenska kronika, Šport, Vreme, 2.20 Napovedujemo

ČETRTEK, 06.06.2019, II. spored TVS

4.00 Zabavni kanal, 6.00 Napovedujemo, 10.10 Videotrak, 10.55 Dobro jutro, 14.00 Tenis - odprto prvenstvo Francije: polfinale (Ž), 19.00 Firbologi, mozaična oddaja za otroke, 19.25 Videotrak, 20.00 Rokomet - kvalifikacije za SP (Ž): Slovenija : Severna Makedonija, 22.10 Avtomobilnost, 22.45 Slovenska jazz scena, 0.20 Videotrak, 0.50 Zabavni kanal



Zveza Slovencev na Madžarskem vas vabi na
PORABSKI DAN,
 ki bo v soboto, 8. junija 2019,
 v parku ob cerkvi na Gornjem Seniku.

Program:

14.00 Kulturni program Porabskega dneva v šotoru,
 podelitev priznanja »Za Porabje«

Nastopili bodo:

- Mažoretna skupina RADEČE (Slovenija)
- FS ZSM Gornji Senik
- pevka skupina Seniške sinice
- Julie & Urh (Slovenija)

15.30 Pogostitev za goste srečanja

do 24.00 Veselica s skupino METULJ

Dodatni programi:

- 16.30 POHOD**
do občestnega križa
a (Dravec) na Grbenšču
- LITANIJE** v sodelovanju
z MePZ ZSM August Pavel
Gornji Senik
- ogled Kúharjeve spominske hiše
- ogled filma z naslovom
Slovensko Porabje
v kulturnem domu
- napihljiva igrala za otroke
- v večernih urah opazovanje
zvezd s teleskopom

Vabimo vas, da se nam pridružite, in skupaj preživimo prijeten dan.



A Magyarországi Szlovének Szövetsége
 tisztelettel meghívja Önt

a **RÁBA-MENTI SZLOVÉN NAPRA,**
 melyre 2019. június 8-án (szombaton)

Felsőszőlőnkön a templom melletti parkban kerül sor.

Program:

14.00 A Rába-menti Nap kulturális programja a sátorban,
 „Rába-vidékért” díj átadása

Fellépők:

- RADEČE-i mazsorett csoport (Szlovénia)
- MSZSZ felsőszőlőnkői néptáncsoportja
- Szőlőnkői cinegék éneklőcsoport
- Julie & Urh (Szlovénia)

15.30 Vendéglátás a meghívott vendégek részére

24.00 óráig bál a METULJ zenekarral

Szabadon választható programok:

- 16.30 GYALOGTÚRA**
a kakasdombi (Drávecz)
útszéli kereszthez
- LITÁNIA** a MSZSZ
Pável Ágoston Vegyeskar
közreműködésével
- Kúhár Emlékház megtekintése
- A Szlovén Rába-vidék című
film megtekintése
a kulturális házban
- ugrálóvár gyerekeknek
- az esti órákban
csillagnézés teleszkóppal

Töltsünk el együtt egy kellemes délutánt!

Organizátor
Szervező



Pokrovitelji
Támogatók



REPUBLIKA SLOVENIJA
 URAD VLADE RS ZA SLOVENCE V ZAMEJSTVU IN PO SVETU

Razstava o I. svetovni vojni



V Slovenskem domu v Monoštru je na ogled razstava z naslovom Po sledih I. svetovne vojne. Na panojih si lahko ogledate nekaj spomenikov in kapelic na določenem delu nekdanje soške fronte, kako so izgledali nekoč in kako zdaj. Preberete si lahko njihove zgodbe, saj je večina le-teh povezanih z nekdanjo avstro-ogrsko vojsko. Spominska mesta ob 100-letnici I. svetovne vojne v velikem številu obiskujejo tudi Madžari. Razstavo je pripravil Kulturni dom Gorica.

Obnavljajo spomenik v Slovenski vesi



S pomočjo sredstev iz uspešnega natečaja obnavljajo spomenik padlim v I. svetovni vojni v Slovenski vesi. Javni sklad za raziskovanje zgodovine in družbe v Srednji in Vzhodni Evropi je za dela zagotovil 2,5 milijona forintov. Obnova spomenika, ki je bil postavljen leta 1923, poteka s sodobno tehnologijo, izvajata ga kiparja András Kontur in Gergő Ámmer. Kot nam je povedal Bálint Papp, sodelavec monoštrske občine, bosta restavriranje spomenika kiparja končala do konca maja.

LRH

www.radiomonoster.hu

Porabje

TEDNIK
 SLOVENCEV NA MADŽARSKEM

Izhaja vsak četrtek
 Založnik:
 Zveza Slovencev na Madžarskem
 Za založnika:
 Jože Hirnók

Glavna in odgovorna urednica
 Marijana Sukič
 Naslov založnika in uredništva:
 H-9970 Monošter,
 Gárdonyi G. ul. 1.;
 tel.: 94/380-767;
 e-mail: porabje@gmail.com
 ISSN 1218-7062

Tisk:
 TISKARNA DIGITALNI TISK D.O.O.
 Lendavska 1; 9000 Murska
 Sobota; Slovenija

Časopis podpirajo: Državna
 slovenska samouprava, Urad
 predsednika vlade, oddelek za
 narodnosti, Zveza Slovencev na
 Madžarskem in Urad vlade RS za
 Slovence v zamejstvu in po svetu.
 Naročnina: za Madžarsko letno
 2.600 HUF, za Slovenijo 22 EUR.
 Za ostale države 52 EUR ali
 52 USD.
 Številka bančnega računa: HU75
 11747068 20019127 00000000.
 SWIFT koda: OTPVHUHB